

What do I need to know if my child gets a formal caution?

Parent/carer information

Ko e hā e me'a 'oku fiema'u ke u 'ilo kapau 'e ma'u he'eku tamá ha fakatokanga faka'ofisiale?

Fakamatala ma'ae mātu'á/tauhi'

Ko e hā 'a e fakatokanga faka'ofisiale ki ha 'ulungāanga fakatupu hoha'a?

Ko e 'ulungāanga fakatupu hoha'a ko ha me'a ia 'oku fai 'e ha taha te ne ala fakatupu pe kuo ne fakatupu ha maumau pe fakatu'utāmaki kiate kinautolu pe ha ni'ihī kehe. 'Oku fakahā 'e ha fakatokanga faka'ofisiale ki ha tokotaha ako na'e fakatupu pe 'e ala fakatupu 'e hono 'ulungāangá ha maumau pe fakatu'utāmaki kiate kinautolu mo ha kakai kehe pe fakatupu ha fakatu'utāmaki ki he faiakó mo e akó 'oku 'ikai tali. 'Oku fakataumu'a ia ke ke 'ilo'i mo ho'o tamá 'oku fiema'u ke fakalelei'iangē hono 'ulungāangá.

Ko e fakatokanga faka'ofisialé ko ha tohi ia kuo lekooti ai e 'ulungā anga fakatupu hoha'a ho'o tamá. He 'ikai tuli-fakataimi ho'o tamá he taimi ni.

Ko e hā e me'a 'e hoko kapau 'e ma'u 'e he'eku tamá ha fakatokanga faka'ofisiale?

'E alea'i 'e he 'apiakó 'a e 'ulungāanga fakatupu hoha'a pea fakamatala'i 'a e fakatokanga faka'ofisialé ki ho'o tamá. 'E toe 'oatu foki 'e he puleakó ha tatau tohi 'o e fakatokanga faka'ofisialé.

Ko e taumu'a 'o e fakatokanga faka'ofisialé ke 'oatu kiate koe mo ho'o tamá ha taimi ke mahino'i ai 'a e ola 'o honau 'ulungāangá pea nau felotoi ki ha palani tokoni ke kau 'i he ngaahi founa tokoni ki he 'ulungāanga lelei'. 'E 'oatu 'e he 'apiakó ha faingamālie kiate koe mo ho'o tamá ke mo fakataha ai mo e 'apiakó ke alea'i 'a e 'ulungāangá pea palani pe toe vakai'i 'a e ngaahi fiema'u ho'o tamá.

Te ke lava 'o 'omai ha [taha poupou](#) ki ha fa'ahinga fakataha mo e 'apiakó.

'Oku fokotu'u 'a e fakatokanga faka'ofisialé 'o a'u ki he 'aho ako 'e 50. Lolotonga e taimi ko 'eni', 'e ala tuli-fakataimi ho'o tamá kapau 'e toe hoko 'a e 'ulungāangá pe ko ha (ngaahi)'ulungāanga fakatupu hoha'a kehe.

Ko e hā e me'a te u fai kapau 'e ma'u he'eku tamá ha fakatokanga faka'ofisiale?

'E 'i ai e taimi 'e ni'ihī 'e fai ai 'e he meimei taha kotoa pē ha ngaahi me'a 'oku 'ikai muimui ki he ngaahi tu'utu'uni 'a e 'apiakó pe [Tu'utu'uni Faka'ulungāanga ma'a e Fānaauakó](#). Ko e taimi 'e ni'ihī, 'i he'ene hoko 'eni', 'e 'oatu leva ha fakatokanga faka'ofisiale. 'Oku ma'u ha fakamatala lahiange 'i he [me'a ke fai kapau 'oku tō ki he faingata'a ho'o tamá 'i 'apiakó](#).

Kapau 'oku ma'u 'e ho'o tamá ha fakatokanga faka'ofisiale, 'oku 'uhinga 'eni 'oku 'i ai ha 'ulungāanga 'oku fiema'u ke tokanga ki ai. 'Oku mahu'inga 'aupito ho'o fekau'aki mo e 'apiakó 'i hono tokanga'i e 'ulungāanga ho'o tamá mo hono fa'u fakataha ha ngaahi founa fakalelei. Talanoa ki he puleako 'o e 'apiakó fekau'aki mo e fakatokanga faka'ofisialé pea ngāue mo e timi 'oku nau poupou'i ho'o tamá ke ma'u ha ngaahi fungi ke fakalelei'i 'aki.

Fēfē kapau 'e toe hoko 'a e 'ulungāangá?

Kapau 'e toe hoko 'a e 'ulungāanga fakatupu hoha'a 'i lotu 'i he 'aho 'e 50 'o e mu'aki fakatokanga faka'ofisialé, 'e lava ke tu'utu'uni 'e he puleakó ke tuli-fakataimi ho'o tamá. Ko e tu'utu'uni ko ia ke tuli-fakataimi ho'o tamá 'e toki hoko pē ia hili e vakai 'a e puleakó ki he 'ulungāangá, pea mo e ngaahi fiema'u fakafo'ituitui 'a ho'o tamá mo e fānau kehé. 'Oku lava ke ma'u atu 'a e fakamatala ki [hono tuli-fakataimi 'o ha tokotaha ako](#).

Ko e hā e me'a te u fai kapau 'oku kei 'i ai ha fa'ahinga me'a 'oku ou hoha'a ki ai?

Kapau 'oku 'i ai ha'o hoha'a ki he ako ho'o tamá, 'ulungāangá pe tūkunga-lelei 'i 'apiakó, ko e feitu'u lelei taha ke kamata ai ko e talanoa ki he faiakó pe tokoni puleakó pe tokoni puleako 'i he ako palaimēili'. 'E lava ke fakalelei'i e ngaahi me'a lahi 'aki ha'o talanoa ki he kakai 'oku nau 'ilo'i ho'o tamá pea mo e me'a 'oku hokó.

Ko e taimi 'e ni'ihī 'e ala fiema'u ke ke talanoa mo ha taha kehe. 'E lava ke 'oatu 'e homou 'apiakó 'a e fakamatala fetu'utaki ki ho 'ōfisi ako fakafeitu'ú 'a ia 'e ala lava ke tokoni atu. Fakakaukau foki ke talanoa ki he toketā ho'o tamá kapau 'oku ke pehē 'oku 'i ai ha ngaahi 'uhinga fakafaito'o ki ho'o ngaahi hoha'a.

'Oku lava ke ma'u ha fakamatala lahiange 'i he [taukapo ma'a ho'o tamá](#), pea pehē ki he [Siate 'a e Komiiuniti Fakaakó](#) 'a ia 'oku ne fokotu'utu'u ha ngaahi founa ke fetu'utaki ai mo e ngaahi 'apiakó.

Ko e hā ha fakamatala te u lava 'o ma'u mei he 'apiakó?

Te ke lava 'o kole ki he 'apiakó ha fakamatala lahiange fekau'aki mo e me'a kuo hokó pea mo hono 'uhingá. 'Oku totonu ke fakamatala'i atu 'e he 'apiakó 'a e faka'uhinga 'i ha fa'ahinga tu'utu'uni, ko e hā e ngaahi ngāue 'e hokó mo e me'a ke fai kapau 'oku 'i ai ha'o palopalema.

Ngāue fakatonulea telefoni

Kapau 'okú ke fie fetu'utaki ki he 'apiakó mo fiema'u ha tokoni 'i he lea faka-Pilitāniá, kātaki 'o telefoni ki he ngāue fakatonulea telefoni' 'i he 131 450, talaange 'a e lea fakafonua 'okú ke fiema'ú pea kole ki he tokotaha tali telefoni' ke telefoni ki he 'apiakó. 'E ma'u atu 'e he tokotaha tali telefoni' ha taha fakatonulea 'i he lainé ke tokoni atu 'i ho'o fetalanoa'aki'. He 'ikai 'eke totongi kiate koe ki he ngāue ni.